

Bild: BODIL BERGQVIST

HÄLSA

Jordgubbar som även allergiska kan äta

I en jordgubbe finns ett par tusen proteiner som kan ge allergier.

Allergenet, det allergiframkallande proteinet, har nu identifierats och varierar mellan de olika röda sorterna varför forskarna tror att odlingsförhållandena spelar en stor roll.

Vita jordgubbar ger mindre allergier men undersökningen visar att allergenet inte sitter i färgen.

Det banar nu väg för att via nya sätt att odla gubben, kunna ta fram en helt allergifri jordgubbe.

– Det skulle inte vara så svårt att via ett enkelt test konstatera om det finns allergen i en jordgubbe, säger Cecilia Emanuelsen.

Undersökningen är en avhandling gjord på Lunds universitet, grundad på en klinisk studie vid Sahlgrenska sjukhuset.

Rött ljus för grönt te – i fel kombination

Undvik att dricka mycket grönt te om du samtidigt äter kosttillskott som innehåller polyfenoler, varnar amerikanska forskare.

Polyfenoler är antioxidanter som bland annat finns i grönt te, rödvin och olivolja och som anses kunna skydda mot hjärtsjukdomar och cancer.

I stora mängder kan de dock orsaka lever- och njurskador. Det visar en granskning som forskare vid Rutgers, State University i New Jersey gjort, skriver New Scientist. Det är okej att dricka tio små koppar grönt te om dagen. Men kosttillskott kan innehålla 50 gånger mer polyfenol än en enda kopp grönt te.

Svenskor söker mest hälsoråd på internet

Svenska kvinnor tillhör de mest aktiva när det gäller att söka hälsoinformation på internet.

Till skillnad från andra aktiviteter på nätet söker äldre efter hälsoinformation nästan lika mycket som yngre, visar en ny studie.

Av kvinnliga internetanvändare mellan 45 och 54 år använder 70 procent nätet för att söka information om medicin och hälsa, skriver forskningsinstitutet World Internet Institute i ett pressmeddelande.

Bland kvinnor över 65 år är siffran drygt 50 procent. (TT)

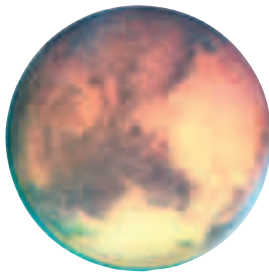
ASTRONOMI

Varmare klimat även på grannen Mars

Det är inte bara på jorden som klimatet blir varmare. Även på vår närmaste granne Mars har en uppvärmning skett de senaste decennierna, enligt forskare vid den amerikanska rymdstyrelsen Nasa.

Genom att jämföra äldre och nyare bilder tagna med så kallad spektrometer har de räknat ut att lufttemperaturen på planeten har stigit i genomsnitt 0,65 grader sedan 1970-talet.

Orsaken tros vara att sandstormarna blivit fler. (TT)

VETENSKAP

Uråldrig regnskog upptäckt i kolgruva

För 300 miljoner år sedan skakades det som i dag är delstaten Illinois i USA av en våldsamt jordbävning. Djur och växter utplånades över ett stort område och en av de första regnskogarna på jorden begravdes fullständigt.

Nu har delar av skogen åter blottlagts sedan den hittats i en kolgruva.

Den sträcker sig över ett enormt område, runt tio kvadratkilometer, vilket innebär att den är den överlägset största fossila ansamlingen av växter som hittills upptäckts på jorden.

Enligt forskarna hade skogen få likheter med dagens regnskogar. Träden hade inga grenar och inga lövkronor, utan liknade telefonstolpar där bladen växte ut direkt på stammen.

Inga däggdjur eller fåglar rörde sig bland träden utan faunan dominerades av gigantiska insekter. (Geology, maj 2007)

Förlorad värld på havets botten

Brittiska arkeologer har funnit spår av ett vidsträckt förhistoriskt landskap på Nordsjöns botten. Det sträcker sig från Englands östkust upp mot Shetlandsöarna och vidare till Skandinavien. De landområden där jägarsamhällen en gång levde dränktes av stigande havsnivåer i slutet av den senaste istiden för 8 000 år sedan.

Forskare vid universitetet i Birmingham har hittills kartlagt 23 000 kvadratkilometer av havsbotten. De har ritat in kustlinjer, floder, kullar, sandbankar och salta sumpmarker som de skulle ha sett ut för 12 000 år sedan, skriver BBC News.

Stålmännens värsta fiende har hittats

Stålmannen har en akilleshäla: han tål inte att exponeras för kryptonit, ett mineral bestående av gröna kristaller. Nu har forskare upptäckt ett tidigare okänt mineral i en gruva i Serbien som består av exakt samma ämnen som kryptoniten i serien.

Den kemiska sammansättningen visade sig vara natrium, litium, bor, silikat och hydroxid.

När forskarna sökte efter liknande sammansättningar fann de till sin häpnad samma formel skriven på en bit kryptonit stulen av Stålmännens ärkefiende Lex Luthor från ett museum i filmen Superman returns.

Till skillnad från kryptonit är det nya mineralet inte grönt utan vitt – och inte heller strålar det.

Bild: STEFAN BERG

VANLIG SYN. Att regnskogar skövlas är ett faktum. Att skogar upptäcks är desto ovanligare.

NATUR

Äkta silke i flera av regnbågens färger

Japanska forskare har lyckats identifiera det protein som gör att silkesmaskar kan spinna naturligt guldfärgad silkestråd, skriver vetenskapstidskriften PNAS.

Med hjälp av genetiskt inlind lyckades forskarna också få fram maskar som kunde tillverka silke med mer intensiv färg än den vanliga. Äkta silke förekommer i vitt, gult, grönt eller rosa, beroende på vilka pigment som maskarna får i sig via födan.

Forskarna hoppas nu att upptäckten ska kunna leda till att vi får se äkta silke i ännu fler färger i framtiden.

Antibiotika minskar antalet fästingar

Antibiotika kan bli ett vapen i kampen mot fästingplågan, antyder en amerikansk studie. Vissa bakterier hos fästingar förser dem med viktiga näringsämnen som de inte får i sig när de suger i sig blod. Högst koncentrationer finns hos omogna puppor och blodstinna vuxna honor.

Nu har forskare vid University of California funnit att antibiotika kan slå ut dessa bakterier.

De omogna kvalstren växer sämre och fortplantningsförmågan hos vuxna fästinghonor försämrats, skriver de i vetenskapstidskriften Plos.

Om människor som ofta kommer i kontakt med fästingar ges antibiotika, överförs den via blodet till fästingen. (TT)

SJUKLIG FETMA PROBLEM I DÖDEN

Många briter är överviktiga och sjukligt feta. En konsekvens har blivit att landets krematorier nu måste bygga större ugnar.

ATT BRITTER ÄR DE FETASTE européerna har en rapport från organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) slagit fast. Rapporten indikerar att runt 60 procent av brittiska män och kvinnor är ohälsosamt tunga. Nu har brittiska företag börjat bygga bredare likkistor.

Detta har gett landets krematorier huvudbry. De kan antingen bygga om de smala kremationsugnarna eller neka att kremera sjukligt feta personer.

Men det senare alternativet kan då betyda att kremeringen tar plats långt från hemorten. Krematoriet i Lewisham, söder om London, har till exempel kremerat likkistor som transporterats 20 mil.

– **ATT EN NÄRSTÅENDE DÖR** är alltid en svår tid och att då vara tvungen att åka långt bort för kremeringen blir en extra börda. Det är viktigt att sörjande släktingar får den hjälp de behöver och att kommunen gör vad de kan för att anpassa sig till större klienter, säger Hazel Harding, från lokala stadsförbundet (LGA).

Varje år kremeras runt 430 000 briter och standardstorleken på kistorna är 40 – 50 centimeter, enligt LGA. Men nu tillverkar man ofta 100 centimeter breda kistor. Därför har många kommuner spenderat miljontals kronor på att bygga om kremationsugnarna. Och det demonstrierar hur sjuklig fetma överbelastar systemet, menar Harding och säger att så länge som nationen ökar i vikt kommer trycket på krematorierna att fortsätta.

ENLIGT NORMEN ÄR man överviktig med ett BMI (body mass index) på 25 – 30 medan BMI över 30 tyder på sjuklig fetma. Men BMI skall dock behandlas som ett riktvärde och inte standardiseras. Nu tar brittiska regeringen itu med problemet. De har lanserat en informativ ”verktygslåda” på nätet för att tackla övervikt.

– Sjuklig fetma har en enorm effekt på människors hälsa och kan leda till typ 2-diabetes, hjärtsjukdomar, hjärnblödning och cancer. Och att minska sjuklig fetma är därför av prioritet för regeringen, avslutar brittiska folkhälsoministern, Caroline Flint.

SUSAN GOTENSPARRE
031-62 40 00 leva@gp.se

Fakta

- Storbritannien har 250 kommunalägda krematorier
- Det kostar 1,8 miljoner kronor att installera en ny ugn
- 430 000 personer kremeras per år i Storbritannien
- ”Verktygslådan” finns på: <http://www.dh.gov.uk/obesity>